

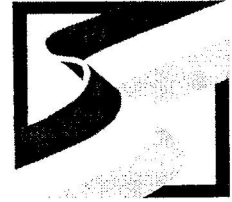
MAGYARORSZÁG 2000

SZAKMAI TANÁCSKOZÁS

EGYHÁZ ÉS MAGYARSÁG

ESZTERGOM, 2000. JANUÁR 27–28.

MAGYARORSZÁG 2000

MAGYARORSZÁG 2000

Egyház és magyarság

Hét egyház és felekezet
határon túli és hazai
lelkipásztorainak, világi elöljáróinak
tanácskozása

2000. január 27–28.

CUSTOS Kiadó
Budapest, 2000

A kötetet szerkesztette:
KESZTHELYI GYULA

Lektorálta:
KULCSÁR ZSUZSA

Technikai szerkesztő:
GYŐREI D. LÁSZLÓ

A szerkesztésben közreműködött:
ERDÉLYI ISTVÁNNÉ

© Határon Túli Magyarok Hivatala

CUSTOS Kiadó, 2000
A kiadásért felel a Custos Kiadó ügyvezetője

ISBN 963 85596 7 5

1528-tól mártírjaink vannak e hazában

A baptisták történelmi egyháznak tekintik magukat – egyre gyakrabban a hivatalos politika és a sajtó is, hisz az anabaptizmus a lutheranizmussal egyidőben, a kálvinizmust évtizedekkel megelőzve kezdte el misz-szióját magyar földön, és 1528-tól már mártírjaink vannak e hazában.

Az egyházak és felekezetek társadalmi súlya függ a nagyságtól és a történelmiségtől, és ez rendjén van. A valóságos értékeket hordozó, társadalmilag is hasznos vallási közösségek azonban nem szenvedhetnek hátrányt sem fiatakorúságuk, sem kicsinységük miatt.

Ezeket az alapelveket elsőként *Roger Williams*, az Angliából Amerikába menekült politikus-lelkipásztor fogalmazta meg, aki Rhode Island állam megalapítója és kormányzója, egyben az első amerikai baptista gyülekezet alapító lelkipásztora volt 1636-tól. Tőle származik a „*Szabad államban szabad egyház*” jelige, ahogy erről *Horváth Mihály* római katolikus püspök – a Batthyány-kormány egykori kultuszminisztere – egyik munkájában nagy elismeréssel ír.

A baptistákról néhány teológiai iskola abszolút tárgyilagos anyagot közöl a különféle egyetemi, főiskolai jegyzetekben, bár Magyarországon – elsősorban a hitvalló felnőttek keresztelese miatt – egyesek *különc* keresztyéneknek tekintenek bennünket, *kissé túl buzgó*, a Bibliához a szokásosnál jobban ragaszkodó, a bevett etikai normáknál *szigorúbb erkölcsi alapokon* álló hívőknek.

Mások – éppen ezért – olykor „szektát” kiáltanak, ha baptistákról esik szó, annak ellenére, hogy elődeink *Bethlen Gábor*, a *Rákóczi*, a *Batthyány* vagy a *Nádasdy* védelme alatt élhették jámbor, biblikus, hívő életüket mint fazekasok, tetőfedők vagy épp fejedelmi háziorvosok.

Más egyházakra a korábban idézett baptista jelszó (*Szabad államban szabad egyház*) alapján természetesen mint saját törvények által szabályozott, alkotmányos keretek között élő és munkálkodó, hasznos szervezetekre tekintünk.

Bizonyos feloldhatatlan teológiai nézetkülönbségek ellenére is jó a kapcsolatunk a *római katolikus egyházzal*. Példaként említem, hogy 2000.

január 16-án a Szent István Bazilikában magam is együtt szolgáltam Paskai László bíboros úrral, Bölskei, Harmati és Veres püspök urakkal, valamint a történelmi egyházak más vezetőivel az Ökumenikus Imahét megnyitó istentiszteletén.

A protestáns egyházak közül a *református*, *evangélikus* és *metodista* egyházzal rendkívül kiegyensúlyozott a kapcsolatunk. Kölcsönösen használjuk egymás egyetemi, főiskolai teológiai jegyzeteit. A szoros együttműködés egyrészt a kétoldalú kapcsolatokban, másrészt a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsán belüli közös munkában is megnyilvánul. Összeköt bennünket a Magyar Bibliatanácsban vagy az Egyházak Világtanácsában végzett közös munka, a közös imahét és még sorolhatnám.

A vallásszabadság, az emberi és nemzetiiségi jogok egyik kiemelkedő harcosa, a Nobel-békedíjas baptista *Jimmy Carter*. Ugyanilyen példaképünk a fajgyűlölet minden változatát elutasító – szintén Nobel-békedíjas – baptista tiszteletes, *Dr. Martin Luther King*, a polgárjogi mozgalom mártíra.

A már említett baptista alapelvből fakadóan természetesen tiszteletben tartjuk a különféle hiteket vallókat éppúgy, mint az ateistákat, nihilistákat, panteistákat stb. Hitünkéből fakadóan azonban megkülönböztetjük a szerintünk valóságos értékeket hordozó felekezeteket és vallásokat, a szerintünk nem valóságos értékeket hordozó vallásoktól, mint ahogy tisztában vagyunk azzal, hogy bizonyos vallási vagy önmagukat annak nevező csoportok, olykor igen negatív, káros, romboló, diabolikus tevékenységet folytatnak.

Az agresszív módszereket akkor sem tudjuk elfogadni, ha látszólag a legnemesebb célt szolgálják.

Nem tekintjük bibliai útnak a bármiféle eszközzel történő tudati manipulációt, és elhatárolódunk minden ilyen próbálkozástól, jelenségtől.

A millennium évében természetesen központi helyen kell szólnunk a keresztény királyságról és a koronáról. Ebben nekünk baptistáknak késői, de fontos szerep jutott. Örülünk annak, hogy 1977-ben Jimmy Carter elnöknél a magyar és amerikai baptistáknak sikerült elérni mind a korona és a koronázási ékszerek visszaadását, mind a legnagyobb kereskedelmi kedvezmény biztosítását hazánknak. 1977-ben magam is részese voltam ennek a munkának. Az ellenzők akkori nagy táborá mára elcsendesedett, és a korona méltó helyén, a Parlamentben van. Az Amerikai Egyesült Államok Szenátusa és Jimmy Carter meghívására a hazai egyházvezetők közül egyedül vehettem részt 1998. március 18-án a washingtoni Capitoliumban és az atlantai Carter Centerben a magyar korona hazahozatalának 20. évfordulóján rendezett ünnepségen. A korona hiteles mása azóta a Carter Center dísze és a két nép barátságának szimbóluma.

Éveket töltöttem az Egyesült Államokban és Kanadában az ottani magyar és amerikai baptista gyülekezetekben. Magyar könyvkiadót és magyar teológiai iskolát alapítottam, újságot szerkesztettem. Dolgoztam magyarországi, erdélyi, délvidéki, kárpátaljai és felvidéki magyarokkal, különböző időben és okok miatt kivándorolt vagy menekült hazánk fiaival. Tudom, hogy nem könnyű összehangolni, ha egyáltalán lehetséges, a különféle nézeteket, de azt is, hogy összefogás nélkül „mint oldott kéve széthull nemzetünk”, s hogy a harmadik évezred első századai során eltűnünk a történelemből, mi, akik 1000 éve Európa egyik meghatározó nemzete vagyunk. Ezt nem akarhatjuk és nem engedhetjük.

Ha minden egyház leteszi a nemzet asztalára, amit speciális küldetése és kapcsolatai révén letehet, gazdagon terített asztalunk lesz. Mi ezt igyekszünk tenni – elsősorban amerikai kapcsolataink révén.

2000. augusztus 11–13. között tartjuk Nagyváradon a Magyar Baptisták Második Világtalálkozóját. 5000 résztvevőt várunk erre az alkalomra a világ minden tájáról. A találkozó jól illeszkedik majd a Magyar Református Világtalálkozóhoz.

Adja Isten, hogy a magyar egyházak a meglévő különbözőségeken fölülemelkedve, a közös nemes cél, nemzetünk megmaradása és fölvirágoztatása érdekében képesek legyenek mindent megtenni 2000-ben, a millennium évében, és azután, amíg Isten kegyelmesen megőriz bennünket!